

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam
Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In
Qvibvs Singlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo
Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Capvt XXI. Qua ratione gerere se debeant Incipientes tempore
derelictionum & tentationum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38621

Præpo-
stera fi-
ctaque
sanctia

Servorū
fidelium
descri-
prio.

Vera fan-
ctitas.

Quæ ve-
ra sit de-
votio?

Servi
fideles.

In dulcedine & consolatione interna potius quam in mortificatione vitiorum perfecta, sanctitatem constituunt, ignorantes quia per subtractionem devotionis longe certius elucescit, an quis vere DEUM amet, quam per ipsius devotionis infusionem: sensibilibus enim illa devotio, sapientia naturalis verius quam spiritalis affectus est. Et qualis qualis sit, nisi quis ea prudenter usus fuerit, ad occultam quandam superbiam, & vitiosam complacentiam, vanamque securitatem, suum sepe possessorem perducere consuevit; quemadmodum videre est in ipsis servis infidelibus: nam dum dulcedine intus perfundantur, statim alios diiudicare & despicere incipiunt, se sanctos iam DEIque secretarios existimant, revelationes celestes miris modis expectant & expectant, sed & miracula aliqua aut per se aut de se demonstrari desiderant, quibus ceteri cognoscere possint sanctitatem quam se habere putant, & non habent. Hoc pacto in suis cogitationibus evanescere solent, qui gratia sensibili magis quam gratia largitori inhiant.

Ceterum fideles servi longe aliter se habent: neque enim se, sed DEUM querunt; non suam consolationem, sed DEI beneplacitum & honorem precipue spectant, proprietatem ubique fugiunt: si DEVS ipsis infundere, si non infundere voluerit influxum interna suavitatis, tamen sunt, & in equalitate mentis permanentes, DEVM diligere atque laudare non cessant. Non obnubilatio interior, non sensuum difficultas, non affectuum frigus, non cordis ariditas, non animi dejectio, non spiritus dormitatio, non tentationum angustia, non denique quarumlibet adversitatum miseria, neque prosperitatum successus, eos de loco suo deicere possunt. Quamvis enim vel ex contrariis tristitia mortuata pressuram, vel ex prosperis delectationis sensu impetum in inferioribus anima viribus aliquando forte sentiant, non tamen deiciuntur; quia in superioris mentis ratione quieti perseverare student, & divina voluntati seu permissioni suam voluntatem conformant, dolentque quod vel modicum iniectionis motus contradictionem in se sentiant.

Fundati ergo super firmam petram, stabiles in charitate DEI persistant, quorum utique summum solatium est, divinum beneplacitum. Semper devoti sunt: quia dum summo studio vitant atque abominantur quaecumque DEO displicent, cordisque puritatem vel tenent sine contaminare nolunt; dumque DEO se in omnibus rerum eventibus committunt, mentem mundam, liberam, quietamque semper possident. Ista enim

verissima, DEOque gratissima devotio est. Illa altera sensibilibus devotio, quæ incipientibus vel recentibus conversis familiarior est, non ita perdurat, neque tantum utilis, si ea prudenter utamur. Servi fideles (sic enim eos adhuc appello, quos IESVS non servos, sed amicos nominat) servi inquam fideles exquirunt quidem etiam ipsi efficacem illam sapidissimamque gratia suavitatem, exquirunt latitiam salutis Domini, exquirunt vultum ejus amabilem & complexum suavissimum; sed spiritali veracundoque desiderio, non autem sensuali aviditate, neque puerili levitate, aut turbata impatientia id faciunt. Dona DEI expectant, non ut ipsis sensu aliter delectentur, sed ut per ea ferventiores atque ab omni inordinatione puriores efficerentur, celesti sponso magis placeant. Amant DEI dona, gratiasque sedulo pro eis agunt, & tamen ab ipsis se veluti otiosos & liberos conservant, dum in eis non quiescunt. Per gratiam ulterius ad gratia datorem & summum bonum progrediuntur, in quo solo quiescere

licet. Felices omnino sunt: quæ quando minus donis adherent, tanto magis dona percipiunt. Quamvis autem benedictionibus a DEO docentur, non tamen erigunt animum, non despicunt alios, sed se despicunt, & omni gratia spiritali indigni agnoscunt.

CAPVT XXI.

Quaratione gerere se debeant incipientes tempore derelictionum & tentationum.

INFIDELAS Dei servi, de quibus in fine præcedentis capitis aliqua adnotavimus, quando divinæ gratiæ influxu destituuntur, frigoreque interno, duritia cordis, obprobriatione sensuum, distractione mentis, & aliis similibus tentationibus & mileris affliguntur, statim pia exercitia deserunt, ac impatientes adversus DEUM murmurant, ac molestiam & afflictionem quam sentiunt effugere querunt, ac ad sensum oblectamentum, carnis molitiam, corporis quietem, ac solatium in creaturis magno animarum suarum periculo secedunt. Alii pusillanimes in derelictione inveniuntur, existimantes se teneros & delicatos, & ideo quidquid solatii & commoditatis suo corpori quiverint exhibere, totum sibi necessarium suspiciunt.

Sunt deinde alii, qui in interna dulcedine subacta, tam fastidiosi sibi ipsi & graves existunt, ut etiam valde onerosi sint his cum quibus conversantur, nemo potest ipsis cum pace loqui vel respondere, ambulare, stare, aut aliud quidquam facere, imò pro qualibet re, etiam parva, adeo conturbantur, quasi infernali quodam stimulo urgerentur, adhuc non pauci inveniuntur, qui tempore desolationis in magnam incidunt instabilitatem, impellunturque crebro ad varia vitæ instituta assumenda, & nunc unum vivendi modum, nunc alium sequuntur: quia cum non querant DEUM propter seipsum solum, sed potius in suis exercitiis latenter propriam commoditatem, gustum, & suavitatem insectentur; natura tunc occulte potius seipsam sub specie boni, hoc est, sensibilem & experimentalem devotionem, quam DEUM ipsum ejusque gloriam & crucem querit. Petunt hi diversa consilia, & Confessores adeunt, nunc istud, nunc illud, sed sicut impetuosi & importuni sunt in querendis consiliis, sic etiam incuriosi in exequendis: quia apud eos quod consulunt, suas culpas volunt excusare, defendere, & laudare, ac cum vana consilia acceperint, nullum omnino sequuntur, quia videntur sibi in causa propria ceteris prudentiores. Fideles vero servi, voluntati & ordinationi divinæ se totos committunt ac resignant, tribulationem omnem æquanimiter tolerant, atque ad peragenda ea, quæ fructuosa sunt & Domino suo placent, seipsos compellunt.

Caret igitur primò, tempore desolationis solita exercitia non desere, tempus inuiciter non expendere, sed alicui externo operi pro temporis opportunitate convenienter insistat, oret tunc humiliter, & Domino libenter suis impens cum labore serviat, atque ad eum si non suaviter, saltem ut potest, cum amaritudine aspiat: nam bona quæ durante huiusmodi calamitate facit, licet ipsi insipida sint, si tamen faciat quod in se est, DEO optime sapiunt, & ei gratissima sunt. Errant enim quamplurimum, qui tunc solum sua opera at-

Alie in-
fidelium
servorū
condi-
tiones.

Nullam
opus bo-
nam ob
afflictio-
nem est o-
mnem-
am.

Quid
tempore
ariditatis
agendum.

que exercitia DEO placere putant, quando ipsi sensibilibus a DEO visitantur: cum potius desolationis tempore sint ei acceptissima. Dicat ergo DEO: Domine, etiam si omnibus diebus vita mea, & usque ad extremum iudicii diem absque aliqua consolatione, te ita ordinante, permanere deberem, per gratiam tuam paratissimus sum ad gravia quaque pro tui amore perferenda.

Secundo, Patience huiusmodi tempestate, durum est spirituali Alceæ officio divino assistere, propter nimiam mentis instabilitatem seu obnubilationem; verum tamen longanimitas esto, & placida mente fac quod in te est; transibit nox, discedit tenebra, lux iterum exortietur. Quamdiu autem desolatio durat, cave ne otiosus & negligens inveniaris; si non libet orare, psallere, vel meditari, insistas lectioni. Quod si ad lectionem nausæet animus, scribat, aut in aliquo alio externo opere ad tempus virili et occugetur, vanarum cogitationum strepitus sedulo interim rejiciens.

Tertio, Quando se derelictum senserit, præcipue ad considerandos proprios defectus descendere debet, & ad virtutes veras imitandas: ea enim ponissimum de causa gratia divina subtrahitur, ut homo seipsum, suam vilitatem ac nihilum penitissime agnoscat. Quæ ut melius præstare possit, magnopere meditatio vitæ ac passionis Christi, ejusque virtutum consideratio juvabit; si enim sapiat, si non sapiat, Christi vitæ præ oculis est semper habenda: est enim utilissima & fructuosissima, præcipue desolatis, cum ipse rerum omnium Dominus ac creator in maximo crucis agone constitutus, ita fuit a Patre æterno derelictus, ut cum clamore valido clamaverit: Pater mi, ut quid dereliquisti me?

Pro recuperanda verò amissa gratia, plura scripsimus in libro de Contemplatione. Videndus de ea Richardus de Eruditione hominis interioris, c. 2. & præcipue 19. & alia quæ in Via illuminativa differimus.

Hæc sunt quæ juvant pro directione tempore desolationis. Pro consolatione verò, quæ magno opere indigent hi, qui tribulatio & afflictio sunt corde, ex multis quæ in libello de Consolatione pusillanimi scriptis, ac ex Patribus collegi pusillimus vir Ludovicus Blosius, nos tantum ea, quæ ad nostrum conferunt propositum, proferemus.

EX HENRICO SUSONE
sanctissimo viro.

Nullam opus bonum ob afflictione est omitterendum. Plerique, quando sacratiora sunt tempora, & ipsi se libentius ad DEVM converterent, tanto magis ipsorum afflictio augetur, ita ut nec unquamquam Orationem Dominicam, nec Angelicam Salutationem absque diabolici susurri explere libere possint. Unde & ipsi in quamdam velut desperationem labentes, orationem a se abiciunt, & hoc pacto sibi ipsi loquuntur: Quid putas ista oratio tibi prodest tot sordibus conspurcata? Sed in hoc nimium errant. & suo adversario penitus obsequuntur, cuius hoc præcipuum studium est, ut eos ab exercitiis spiritualibus repellat. Nesciunt certe, quod oratio ipsorum cum omnibus immisionibus illis, de quibus dolent, optime sapit & verè accepta est ante conspectum divine maiestatis: sæpe namque (ut D. Gregorius ait) mens humana adeo perturbatur, ut seipsam eruere nesciat, in presenti dolore & angustia constituta: sed ipsa pro eadem ante DEI oculos adversitas devotissima interpretatur; ipsique passionis amaritudinem, à Jesu Oper, Tom. II.

tudo in oculis illius resplendens, citius eum ipsi, quam alia exercitia inclinat, & velocius adesse compellit. Unde nec ullum minime bonum opus negligendum est, nec orationes, & templi frequentatio (quæ maligno spiritui singulariter adversatur, & molestia est non minimam) unquam intermittenda. Quod eximium de orationis puritate minuitur, hoc ei ex afflictionis molestia accedit, & satis grata est huiusmodi oratio oculis DEI.

Idem Auctor §. 36.

CONSIDERARE libet, quàm suaviter & amorose Afflictio cuncta disponat, dum, quod plurimum sibi nocere plerique angustis tentationibusque gravissimis præstare arbitrantur, ipsa ad summam eorum utilitatem inflectit. Magnam siquidem Purgatorii partem illa afflictio tollit, & eam patientibus impendit prodest, atque ingens præmium adducit. Quamvis enim ipsi multorum se criminum reos arbitrentur, sed coram DEO veri magnique martyres sunt, cum nulli dubium sit, longe acerbioris huiusmodi perpetuam afflictionem, dolorem infligere, quàm unius carnificis ictus collo exceptus. Denique passionem hanc magnæ esse dilectionis indicium præfagumque, tam Scripturarum testimonio, quàm ipsa veritate probatur; quippe quàm & copiosa gratia, & multorum secretorum revelatio subsequuntur. Debent igitur præfati homines eam non solum patienter, sed & libenter sustinere, certi quod brevis hæc amaritudo, & momentaneum tribulationis huius, supra modum in sublimitate æternæ gloriæ pondus operetur in eis.

Demum plenius idem quoque Auctor in Dialogo Sapientie æternæ & Ministri, quantum afflictiones conferant ad vitæ sanctitatem, ita scribit, dicens.

§. 42.

SAPIENTIA AETERNA. Non recte sapient illi, qui nunquam gravatè, & cum querimonia quantalibet afflictionem ferunt: omnino enim paterna castigatio & virga mea ex maximo amore proficiscitur, & verè suavis ac benigna est, ut non immerito felix ille censendus sit, à quo illam nunquam retraxero. Afflictio, inquam, non ex aliqua duntia aut asperitate mea, sed ex amore tenerissimo ac benignissimo trahit originem. Et hoc de qualibet cruce, vel tribulatione dictum volo, si ea alterd suscepta sit, si ve nolenti aliunde acciderit, ubi plerumque necessitas mutatur in virtutem, quæ tamen crucis qui compatitur, nolit (me inviro) esse absolutus, quamque amabili ac humili cum patientiam mei æternam referat laudem. Quæ sane crux, quando majori cum amore & promptiori voluntate conjuncta est, tanto etiam præclarior nobisque acceptior est. Itaque de huiusmodi afflictionibus me paulo latius dicentem ausculta, & quæ dixerò, ipsis cordis tui visceribus inscribe, sintque velut signum quoddam spiritualibus anime tue oculis propositum. Id pro certo retineas, ita me commemorari in anima mundi, eum in quodam Paradiso voluptatis. Eam ob rem ferre non possum, ut cum amore aut delectatione ulli rei incumbat vel adherescat; est namque ex ipsa natura innoxia propensa voluptates. Itaque sepio viam illius spinis, atque omnes semitas ejus (velut nolit) adversitate obstruo, ne ex manibus meis elabatur. Cuncta ejus itinera afflictionibus consper-

afflictio-
nes mi-
tificæ
conferunt
ad vitæ
sancti-
moniam, si
quis sese
in illis
coram
Deo per-
mutat.

Y 3

Ispergo, ne qua alia in re cordis sui oblectationem, præterquam in me, constituat. Crede mihi, si corda omnia in unum redigerentur, non possent in hac vita minimum ferre premium quod redditurus sum in illo ævo sempiterno, etiam pro minima quaque cruce, quam quispiam ex amore passus fuerit mea causa.

MINISTER. Fortassis negari non possit, Domine, afflictiones longè saluberrimas esse, si tamen non sint nimia, nec plus satis immanes ac iniustate. Argui Domine DEVS, qui solus nostro culta omnia, quique cuncta in numero, pondere, & mensura condidisti, tu ipse perspectum habes, cruce meas modum omnem prætergredi, & vires meas excedere. Nescio profecto si quis alius toto hoc terrarum orbe diutius perpetuo affligatur. Et qui tandem per peti potero? Quod si vulgaribus me molestius affligeres, Domine ferre meas utique, at verò peregrinas hæc atque insolitas cruce animam & mentem meam adeo occultè transfigentes, ubique uni funditus cognitas, tolerare qui possim necdum video.

SAPIENTIA. Morbidus quisque & agere affectus putat morbum suum esse omnium gravissimum, & sitibundus neminem se miseriorem arbitrat. Ita ergo si te alius afflixisset modis, tu quoque sentires idem quod modò sentis. Itaque virili animo permittite ac resigna terpsium voluntati meæ in qualibet re adversa quam te volo per peti, idque facias absque ulla exceptione huius aut illius molestia. Nostime semper id solium velle, quod sit maxime ex te tua, multo etiam studiosius quam tu ipse velis. Neque te latet, æternam me esse Sapiëntiam, quæ sola perfectissime noverim quid tibi sit conducibile. Iam vero propria experientia discas, cruce à me irrogatas, si quis illis rite uti norit, propius attingere, penitus penetrare, & celerius in Deum urgere ac propellere, quam quasvis altas proprio arbitrio suscepas. Quid igitur adhuc queritaris? Quin ita potius dicis: Fac mecum, Pater benig-nissime, quidquid unquam tibi visum erit. **MINISTER.** Facile id quidem dictum est, mi Domine, sed præsens afflictio toleratu difficilis est ob nimium dolorem suum.

SAPIENTIA. Si non doleret crux, non posset nomen tueri suum. Sicut cruce nihil est molestius, ita nihil jucundius atque optatius quam crucem pertulisse. Crux & afflictio brevis quidem dolor est, sed prolixum gaudium. Crux illi perquam dolet, cui crux molesta est & invida: ei verò, qui illam fert equanimiter, hoc præstat crux, ut ipsum minime crux excruciet. Certe, si tanta jugiter abundares spirituali suavitate, divinaque consolatione & oblectatione, ut præ celesti illi rore perpetuo collique sceres, ex his omnibus per se consideratis, non tantum tibi accresceret meriti, neque pro his tanta tibi à me referenda esset gratia, neque perinde me tibi obligarent ac quasi debitorem efficerent, ut crux una vel afflictio cum amore tolerata, aut tui derelictio in mentis ariditate, in qua me ex amore sustineas. Et citius quidem vel decem everti possent ac excidere in magna voluptate, & jucunda suavitate cordis, quam vel unus subruatur continua laborans adversitate & perpeffione. Si Astronomorum omnium prædictus esses scientia, si tam copiose & eleganter posses de DEO dicere ac eloqui quam cuncta hominum lingua, non tibi tantum ista conferrent ad vitæ pietatem ac sanctitatem, quam si in quibuslibet afflictionibus tuis DEO te permitteres & resignares: illa namque bonis meliusque communia sunt, hoc verò non nisi electorum est. O si quis iusto posset perpendere ac ponderare iudicio, tempus & æternitatem, mallet ille profecto vel centum annis in ardenti jacere camino, quam vel minima levissima afflictionis carere mercede, in

celis æternò percipiendâ: illud namque finem tandem habet, istud nullo clauditur termino.

MINISTER. Ea quæ commemoras, benignissime Iesu, tamquam cithara sunt suavisima homini afflicto. Certe, Domine, si mihi tam dulcis modularetis vocibus dum cruce aliqua premor, equidem lubens paterer, malleque crucem per peti, quam ea carere.

SAPIENTIA. Age nunc, arrectis percipe auribus. Afflictio quidem mundo huic despectus est, at apud me immensam dignitatem obtinet. Afflictio ita eximiguit meam, gratiam meam conciliat & amicitiam, hominemque mihi gratum efficit & amabilem, utpote mihi conformem. Afflictio bonum est occultum, quod nemo compensare queat adeo, ut etiam si quis centum annis crucem amabilem flexis genibus à me prece-tur, nec sic tamen illam emereri possit.

Afflictio hominem ex terrestri caelestem efficit. Afflictio tutissimum atque compendiosissimum iter est. Crede mihi, si quis probe cognitum haberet, quanta sit crucis utilitas, haud dubie eum donum præstantis-simum ex DEI manibus eam susceperet. O quam inveni-erant jam æterna perditioni addicti, & somnum dormierant sempiternum, quos tamen afflictio resuscita-vit & excitavit ad meliorem vitam!

Afflictio à gravi servat ruina, præstat hominiat se se cognoscit, intra seipsum se continet, sibi que com-plet, ac proximis fidem accommodat: conservat ani-mam in humilitate, docetque patientiam, tueri ca-stimoniam, æterna beatitudinis adfert coronam.

Afflictio peccata auferit, facinorâ, minuit panas Purgatorii, pellit tentationes, profligat vitia, spiritum renovat, veram confert fiduciam, mundam conscientiam, atque animum stabilem & excelsum. Sicut res-sarum eximii flores suaviter nantis. Maiore tingun-tur ita animam afflictio vegetat & secundat. Ipsa a-nimum sapientiâ imbuit, redditque hominem exerci-tatum. Qui afflictiones & tentationes non est experi-tus, quid quæso ille novit?

Afflictio virga est amoris plena, & paterna casti-gatio electorum meorum. Afflictio hominem, veluti no-lit, trahit urgetque ad DEVM. Patientia in adversis, est hostia viva, & odor suavisissimus præcellens balsa-mi in conspectu divina maiestatis meæ, totam caelestis exercitus frequentiam ingenti admiratione afficit. Neque verò unquam quisquam, quamvis strenuus pugil vel eques, publicus cum alio congressus, adeo in se hominum oculos animosque convertit, ut ita bea-torum hominum cætu hominem afflictiones rite per-ferentem aspicit. In adversis retinere patientiâ præ-stabilis est, quam eximios ad vitam revocare, aut a-lia perpetrare miracula. Afflictio via est ardua, quæ ad ipsas usque celi portas foriter pertingit. Ipsa homi-nem ad Martyrium evehit contubernium, ipsa laudem palmanque refert ex cunctis hostibus, ipsa animam roseo purpureoque vestit indumento, ipsa coronas vel ferta necit rosacea, & sceptrâ conficit ex palmis vi-rentibus: ipsa est velut gemma pretiosissima in manibus ad virginis pectus appenso. Atque, ut paucis te expe-diam, homines afflictos mundus hic miseros appellat, sed ego felices dico, utpote quos ipse mihi elegem. **MINISTER.** Pulchre nimirum ex his apparer æternam te esse Sapiëntiam, qui veritatem ipsam tam perspicue in medium proferre queas, ut nullus ulli reliquum sit ambigendi vel hesitandi locus. Nihil jam admirationis habet, si afflictiones possit per peti, cui tu eas tanto-pere efficis commendatas. Certe, Domine, tuis planè melioribus sermonibus id fateor apud me egissi, ut mihi deinceps crux omnis & molestia longè futura sit tole-rabilior, jucundiorque. Domine Deus, Pater indulgen-tissime, laudes gratæque medullitus tibi ago pro affli-

Sua cui-que crux omnium gravissi-ma vide-tur.

Cui crux defuit esse crux.

Ad pro-
perpellis
adversis.

tionibus presentibus atque etiam pro praeteritis ad-
modum acerbum atque molestum, quas ego tum acrius ni-
mum sentiebam, eod quod ex animo infenso & hostili
profecti viderentur.

EX JOANNE THAULERO.

Pres-
sura
causae.

Sciendum est, fideliterque retinendum, quod in ho-
minibus DEI M. pure intendente sepe gravis quadam
pressura & angustia oboritur, quae oppressus vide-
tur sibi DEVM non pure intendisse, & ita om-
nium laborum suorum fecisse iacturam, omnemque per-
didisse operam. Hinc jam pacem pectoris amittit, ani-
mumque mororem & perturbationem incurrit. Nec au-
tem pressura nonnumquam ex gravitate naturali, seu
indispositione, vel complexionis malitia, nonnumquam
ex influenza celi, vel aeris inequalitate, nonnumquam
vero ex maligni spiritus operatione, qui per hu-
jusmodi gravissimas immisiones suas hominem istum
perturbare molitur, accidere solet. Sed haec suaviter
declinanda sunt cum benigna tranquillaque mansue-
tutine, ita enim facilius vincuntur. Unde non satis re-
cte faciunt quidam, qui pressuram hanc violenter &
impetuosè à se excutere, eandemque percurrere vo-
lunt, destruentes ac debilitantes per hoc capita sua,
quique nimis inordinatè Doctores & DEI amicos pro
consilio & auxilio accedunt, eripere se inde & evade-
re cupientes: unde sapientis magis impleantur, cum ne-
mo facile inde eos extrahere & expellere queat.

Eadem
quomo-
do decli-
nanda?

Afflicto
quid a-
gendum?

Quamobrem, ubi ista pressura & tempestas in ho-
mine exurgant, haud secus faciat quam solent homi-
nes facere, ubi tempestas oritur, & pluvia vel grandis
vadunt: tunc enim fugiunt omnes sub tectum, do-
nec tempestas soporatur & pluvia cessat. Ita & ipse,
ubi intra se simpliciter sentit ac deprehendit, quod mi-
hi velit neque desideret nisi DEVM, dum hac pressura
corripitur, modestè subleitetque fugiat, donec integrè
sibi ipsi restitatur: simulque in vera resignatione ac
patientia abstractione humiliter sustinens, tranquillo ac
benigno animo in hac afflictione DEVM praestoleatur,
etiam si una hebdomada, vel uno mense, vel sex mensi-
bus, unovve anno, vel etiam diutius sine cessatione illa
perdurat. Et quis novit quali modo quæ ratione be-
nignissimus DEVS ad ipsum venire, suaque illi chari-
tatis & bonae infundere velit? Stet itaque cum benig-

na mansuetudine sub tecto divinae voluntati ac bene-
placiti, certus quod hac vel centuplo gratius sit, in ag-
noscere placeat DEO, quam si magna sensibili devotione
afflueret, & multas virtutes DEO quotidie offerret,
intusque florere & viderent omnia, & ipse divini
lumine irradiaretur. In pressura namque non ita fa-
cile quis seipsum & sua querere vel retinere potest,
sicut in consolationis ac sensibilibus dulcedinibus devotio-
nis affluentia. In hac namque sepe senatura ad-
misceat, & dum animam in ea inmodicè delectatur, ma-
culam contrahit.

EX EODEM THAULERO.

Plerique aliqua molestia gravati, ita mihi dicere
consoverunt: Pater, male mecum agitur, diversis
enim afflictionibus multoque dolore perturbor. Et ego
rectè cum eis agi pronuntio. Tum illi, Non, aiant, Do-
mine, sed mea culpa id actum. Ad quod rursus ego: Si
vetua culpa id actum sit, sive non, crede ipsam affli-
ctionis crucem à Deo tibi impositam, eidemque, gratias
agens sustine, & resigna te ipsum. Rursum illi: Sed ma-
gna intus ariditas obscuritasque conturbatio. Quibus
ego, Feras, aio, dilecte fili patienter, & melius tecum
agetur, quam si in magna multaque sensibili devotione
versareris.

IDEM THAULERUS.

Ingravissima illa pressura & tenebrosa desolatio
hominem constituto, pressura omnes, miserie, calamita-
tes, quas jam pridem evicerat & superarat, iterum
in eo consurgunt, denique impugnant, totoque impetu
navem illius magnam cum tempestate concutunt, &
fluctibus suis impetum exagitant. Sed, obsecro, qui-
cumque hac sentit, noli timore deici, modo navicula
tua probe anchora fixa sit, venti ei & fluctus obesse non
poterunt. Ad mentem tibi veniat quod Iob ait: Post te-
nebras specio lucem. Tantum ergo tecum maneat,
non foras evagetur: ad finem usque tentamenta &
pressuram hanc sustine, nec aliud atiquid queras quo
hanc evadas molestiam, sicut faciunt plerique, qui
dum hanc internam paupertatem & pressuram sen-
tiunt, semper aliquid inquirunt, quo eam effu-
gere possint: quod profectò officit
plurimum.

Secum
manen-
dum.

